

Sociální práce s rodinou 7

PHDR. HANA PAZLAROVÁ PH.D

Co nás dnes čeká?

- Podpora rodiny v oblasti bydlení
- Podpora rodiny při výchově dětí
- Ohrožená romská rodina

Bydlení

- Kvalita bydlení je důležitým aspektem kvality lidského života. Ovlivňuje další sféry života – vzdělávání, práci, volný čas atd.

Rizikové bydlení

- Sociálně vyloučené lokality
- Ubytovny

Dluhy na nájemném

- Oprávněný důvod výpovědi
- Obec jako vlastník může nařídít tzv. náhradního příjemce dávky – má více možností řešení
- U jiných pronajímatelů ještě složitější situace, vysoké riziko vystěhování

Ubytovny

- Velmi problematické řešení
- Nižší ubytovací standard
- Vyšší náklady hrazené z příspěvků na bydlení
- Zneužívání tíživé situace rodin
- Chybí zákon o sociálním bydlení

Housing first vs. Housing ready

- Prostupné bydlení
- Od jednoduchého k trvalejšímu
- Např. Litvínov, Cheb

Vs.

- Co nejrychlejší návrat do stabilního bydlení
- Brno

Azylové ubytování

- Většinou pro matky s dětmi = rozdělení rodiny
- Různá dostupnost
- Často plná kapacita

Potíže s výchovou dětí

- Výchova ohrožují vývoj, zdraví či život dítěte
- Nedostupnost rodičů
- Nestálost, nečitelnost reakcí rodičů
- Nedostatečné sledování činnosti dítěte
- Protichůdné výchovné působení
- Výchova v rozporu se společenskými normami

Možnosti podpory

- Pediatr – prevence, zdravý vývoj
- Výchovní poradci a školská poradenská zařízení (PPP, SPC, SVP)
- Sociálně aktivizační služby (SAS)
- Střediska rané péče
- Dobrovolnické programy
- Mateřská centra

Role sociálního pracovníka

- Hodnocení situace
- Poradenství
- Návuk a podpora
- Doprovázení
- Koordinace

Podpora při výchově kojenců a batolat

- Podpora vazby
- Naplnění základních potřeb
- Bezpečné prostředí

- Na co byste upozorňovali s ohledem na bezpečnost malých dětí?

- Bezpečné místo na přebalování
- Bezpečnost v koupelně
- Zabezpečení zásuvek, spotřebičů
- Čisticí prostředky, léky, nebezpečné látky
- Bezpečnost při vaření, pečení, žehlení...
- Umístění nožů, nůžek, nebezpečných předmětů
- Bezpečnost hraček
- Bezpečný pohyb po bytě
- Jedovaté rostliny
- Zvířata

Podpora při výchově předškolních dětí

- Podnětné prostředí, motivace k předškolnímu vzdělávání
- Nastavování hranic
- Posouzení školní zralosti
- Rozeznávání nebezpečných situací

Podpora při výchově školních dětí

- Komunikace se školou
- Podmínky pro plnění školních povinností
- Doučování
- Samostatné trávení volného času
- Společně trávený čas

Dostatečně dobré rodičovství

(podle Donalda D. Winnicotta)

1. Rodiče nejsou a nemusejí být bezchybní
2. I dobří rodiče dělají chyby
3. Chyby nemusejí dítě vždy poškodit
4. Navzdory chybám vyrostou většina lidí v dostatečně dobré dospělé schopné být dostatečně dobrými rodiči 😊

Romská rodina ohrožená sociálním vyloučením

- Tradice diskriminace x internalizovaná méněcennost
- Dopad změn po roce 1989
- Chudoba, nezaměstnanost

Specifika romské rodiny

- Doznívá patriarchální tradice x ztráta role živitele
- Ženy jednají s úřady, starají se o provoz
- Nejstarší dcera pomocnice matky, příp. jí zastupuje
- Chlapci preferováni před děvčaty, požadavky nejsou rovnocenné, záleží na pořadí dětí, pohlaví, věku...
- Status rodiny se odvozuje od vnějších znaků (tzv. svačínový efekt)
- Péče o zdraví není propojena s aktuálními poznatky a systémem péče

- Děti jsou více zorientované ve finanční situaci rodiny, jsou zvyklé, že nejsou peníze x když jsou, očekávají splnění přání
- Vzdělání často nepředstavuje hodnotu
- Zapojení dětí do života dospělých x režim dne
- Méně autoritativní výchova x menší vliv v případě potíží
- Despekt a nedůvěra vůči většinové společnosti

Intervence v oblasti zaměstnání

- Doprovod při hledání zaměstnání a bydlení = prevence diskriminace
- Větší podniky obvykle diskriminují méně.
- Nelegální zaměstnávání – rizika

Intervence v oblasti financí

- Lichva, zadlužení
- tzv. úžernictví – násilná trestná činnost napojená na lichvu
- Věřitelé z místní komunity, často s vysokým sociálním statusem
- Pomoc s rozpočtem – finanční výhled je nesnadný
- Pomoc se získáním dávek

Intervence v oblasti bydlení

- Při ztrátě bydlení stěhování k příbuzným = ohrožení další rodiny
- Porušení podmínek nájemní smlouvy při nastěhování příbuzných – nadměrná spotřeba energií, nenahlášené osoby v bytě atd.

Podpora při výchově

- Dobrovolnické programy
- Asistenti pedagoga
- Přípravné třídy
- Kluby pro matky se školkou
- Prostředí pro učení v rodinách